

STICHTING KATHOLIEK ONDERWIJS WEST-FRIESLAND

Beleid aannahme en verwijdering leerling

Schoolbesturen dienen voor het aannemen en verwijderen van leerlingen een beleid te hebben. Dit beleid mag niet in strijd zijn met hetgeen in de wet op het primair onderwijs is opgenomen. Het schoolbestuur van SKO West-Friesland heeft voor het vaststellen van het eigen beleid in eerste instantie de tekst van de wet als leidraad gehanteerd. In de bijlage I is de relevante tekst van de Wet op het primair onderwijs opgenomen (WPO art. 39 e.v.), terwijl in bijlage II het beleid 'Toelating zij-instromers' beschreven is.

Uitvoering van het beleid gebeurt namens het bevoegd gezag door de directies van de scholen. Voor de SKO West-Friesland is het volgende beleid ten aanzien van aannahme en verwijderen van leerlingen van toepassing:

1. Toelating en verwijdering

- 1.1. Om als leerling tot een school van de SKO West-Friesland te worden toegelaten, moet een kind de leeftijd van 4 jaar hebben bereikt.
- 1.2. De beslissing over toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag.
- 1.3. In het mandaatbesluit van de SKO West-Friesland is de bevoegdheid over toelating en verwijdering gemandateerd aan de directeur van de school.
- 1.4. De directeur van de school bepaalt het tijdstip waarop het kind, dat voor het eerst naar school gaat, wordt toegelaten. Hierbij wordt rekening gehouden met de pedagogische en didactische uitgangspunten en mogelijkheden van de school.
- 1.5. Kinderen die de leeftijd van 3 jaar en 10 maanden hebben bereikt kunnen tot het bereiken van de leeftijd van 4 jaar gedurende ten hoogste 5 dagen worden toegelaten. Dit kunnen ook maximaal 10 dagdelen zijn. De directeur van de school bepaalt het tijdstip waarop deze kinderen naar school gaan. Hierbij wordt rekening gehouden met de pedagogische en didactische uitgangspunten en mogelijkheden van de school. Met de ouders wordt hierover door de school afspraken gemaakt.
- 1.6. Leerlingen bij wie naar het oordeel van de directeur van de school de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs in voldoende mate is gelegd, verlaten aan het einde van het schooljaar de school, mits hierover met de ouders overeenstemming bestaat. In elk geval verlaten de leerlingen de school aan het einde van het schooljaar waarin zij de leeftijd van 14 jaar hebben bereikt.
- 1.7. Een kind dat al is ingeschreven op een andere school en dat bijvoorbeeld verhuist, kan op een school van de SKO West-Friesland worden toegelaten. Er gelden specifieke voorwaarden en een specifieke procedure voor zij-instromers. (zie Bijlage 2)
- 1.8. Met de inschrijving van een kind op één van de scholen van de SKO West-Friesland aanvaarden en respecteren de ouders/verzorgers de uitgangspunten en doelstellingen van het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland, zoals vastgelegd in de statuten.
Op het moment dat de directeur constateert, dat de leerling of de ouder(s) / verzorger(s) deze uitgangspunten en doelstellingen en daarmee de grondslag van het katholiek onderwijs niet meer aanvaarden of respecteren, kan de leerling van school worden verwijderd.
In de schoolgids van de school kunnen aanvullende gedragsregels worden opgenomen. Deze gedragsregels mogen niet in strijd zijn met de wet en met dit aanname- en verwijderingsbeleid van het bestuur van de SKO West-Friesland.
- 1.9. Indien een leerling of de ouder(s)/verzorger(s) een medeleerling, medewerker of bestuurslid van de SKO West-Friesland bedreigt, kan de leerling van school worden verwijderd. Een besluit tot verwijdering is meestal gebaseerd op ernstig wangedrag van de leerling, waardoor de leerling moeilijk te handhaven is in de groep en de school. Ook ernstig wangedrag van (een van) de ouders/verzorgers kan aanleiding zijn tot het verwijderen van een leerling.

- 1.10. Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort de directeur namens het bevoegd gezag de betrokken groepsleerkracht en de ouder(s)/verzorger(s). Definitieve verwijdering van een leerling is pas mogelijk nadat de directeur namens het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs bereid is de leerling toe te laten. Indien aantoonbaar gedurende 8 weken zonder succes is gezocht naar een zodanige school of instelling waarnaar kan worden verwezen, kan in afwijking van de vorige volzin tot definitieve verwijdering worden overgegaan.
- 1.11. Toelating van een leerling afkomstig van een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, alsmede overgang van een leerling naar een dergelijke school of instelling, vindt slechts plaats *in overeenstemming met* de ouders en de directeur van de betreffende school of instelling.

2. deelname aan onderwijs en onderwijskundig rapport

- 2.1. De leerlingen nemen deel aan alle voor hen bestemde onderwijsactiviteiten. Het bevoegd gezag kan op verzoek van de ouders een leerling vrijstelling geven van het deelnemen aan bepaalde onderwijsactiviteiten. Een vrijstelling kan slechts worden verleend op door het bevoegd gezag vastgestelde gronden. Het bevoegd gezag bepaalt bij de vrijstelling welke onderwijsactiviteiten voor de leerling in de plaats komen van die waarvan vrijstelling is verleend. De directeur heeft het mandaat om namens het bevoegd gezag over een verzoek tot vrijstelling een beslissing te nemen. Het gaat hierbij om structurele afspraken die jaarlijks bij het begin van het schooljaar worden gemaakt. Spontane en/of incidentele verzoeken om te mogen verzuimen vallen hier niet onder.

De gronden waaraan voor de vrijstelling gedacht kan worden zijn de volgende:

- een leerling beschikt over uitzonderlijke intellectuele capaciteiten, waardoor hij/zij het basisonderwijs in minder dan 8 jaar kan doorlopen;
- een leerling beschikt over uitzonderlijke muzikale, creatieve of sportieve capaciteiten en een deel van de tijd om deze vaardigheden/kwaliteiten te ontwikkelen valt onder schooltijd

De onderwijsactiviteiten die voor de vrijstelling in aanmerking komen en welke onderwijsactiviteiten daarvoor in de plaats komen worden per leerling in overleg met de ouder(s)/verzorger(s) door de directeur van de school namens het bevoegd gezag bepaald.

Het is niet mogelijk vrijstelling te krijgen i.v.m. deelname aan de eindtoets.

- 2.2. Over iedere leerling die de school verlaat, stelt de directeur, na overleg met het onderwijzend personeel, ten behoeve van de ontvangende school een onderwijskundig rapport op en indien van toepassing een groeidocument of ontwikkelingsperspectief. Een afschrift hiervan wordt aan de ouders van de leerling verstrekt. Dit geldt dus ook voor leerlingen die verhuizen of om andere redenen de school verlaten.
- 2.3. De basisschool moet een aanvraag toelaatbaarheid speciaal (basis)onderwijs bij de Commissie Toelaatbaarheid Speciaal (basis) Onderwijs van het Samenwerkingsverband de Westfriese Knoop doen als een leerling niet op school kan worden gehandhaafd en is aangewezen op een speciale school voor (basis)onderwijs.
- 2.4. Het groeidocument of ontwikkelingsperspectief van de basisschool beschrijft welke maatregelen tijdens het verblijf van de leerling zijn getroffen om te bewerkstelligen dat de leerling op de school kon worden gehandhaafd. Dit is van belang, omdat daarmee een beeld wordt geschapen voor de Commissie Toelaatbaarheid Speciaal (basis) Onderwijs over de noodzaak van plaatsing op een speciale (basis)school. Daarnaast dient de trajectbegeleider van het samenwerkingsverband het groeidocument of ontwikkelingsperspectief te ondersteunen alvorens een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) kan worden afgegeven.

3. afstandscriterium

- 3.1. Indien binnen redelijke afstand van de woning van de leerling geen gelegenheid bestaat tot het volgen van openbaar onderwijs, mag de toelating tot de school niet worden geweigerd op grond van godsdienstige gezindheid of levensbeschouwing.
- 3.2. Leerlingen die ingevolge het gestelde onder 3.1. zijn toegelaten, kunnen niet worden verplicht godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs te volgen.

4. procedure bij het niet toelaten dan wel verwijderen

- 4.1. Het besluit om een leerling niet toe te laten of te verwijderen moet schriftelijk en gemotiveerd aan de ouders worden meegedeeld.
Voordat het bevoegd gezag besluit een leerling niet toe te laten of te verwijderen moet de ouders gewezen worden op de mogelijkheid om bij het bevoegd gezag binnen zes weken bezwaar te maken tegen het besluit. Als de ouders een bezwaarschrift indienen, moet het bevoegd gezag de ouders horen. Bij het besluit tot verwijderen van een leerling kan dus sprake zijn van het twee keer moeten horen van de ouders. Binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift moet het bevoegd gezag op dit bezwaarschrift een beslissing nemen.
Als ouders na de beslissing op het bezwaarschrift nog steeds geen genoegen nemen met het besluit de leerling niet toe te laten of te verwijderen, zullen zij zich tot de klachtencommissie van de school kunnen richten of zich via een onrechtmatige daadprocedure moeten wenden tot de burgerlijke rechter.
- 4.2. Voordat een besluit tot verwijdering kan worden genomen, moet het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar en de ouders horen. (zie ook 1.10) Als het definitieve besluit (dus na een eventueel bezwaarschrift) is genomen, mag het bevoegd gezag de leerling niet onmiddellijk van school sturen. Eerst moet het bevoegd gezag proberen een andere school te vinden voor de leerling; daar moet het bevoegd gezag zich ten minste acht weken aantoonbaar voor inspannen. Lukt dat niet, dan mag het bevoegd gezag na acht weken de leerling de verdere toegang tot de school weigeren. De termijn van acht weken beoogt onwettig schoolverzuim tegen te gaan van leerlingen die in een verwijderingsituatie verkeren.
Het kan voorkomen dat de situatie gedurende de acht weken, dat het bevoegd gezag op zoek gaat naar een andere school niet toelaat dat de leerling "gewoon" de school blijft bezoeken. In zo'n geval kan schorsing uitkomst bieden; een schorsing kan namelijk altijd ten uitvoer worden gelegd.
- 4.3. Indien het bevoegd gezag op grond van artikel 40 van de WPO weigert een leerling toe te laten dan wel een leerling verwijdert, maakt het het besluit daartoe, schriftelijk en met redenen omkleed, bekend door toezending of uitreiking aan de ouder(s)/verzorger(s). Daarbij wordt tevens de inhoud van het bepaalde in artikel 63 van de WPO, derde lid, eerste volzin, vermeld. ("Binnen 6 weken na de bekendmaking, kunnen de ouders bij het bevoegd gezag schriftelijk bezwaar maken tegen de beslissing. Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Alvorens te beslissen hoort het bevoegd gezag de ouder(s)/verzorger(s).") De directeur handelt in deze namens het bevoegd gezag. Indien bezwaar gemaakt wordt tegen een besluit van de directeur namens het bevoegd gezag, overlegt de directeur met het College van Bestuur.
- 4.4. Ouders/verzorgers van een leerling aan wie de toegang tot een school voor bijzonder onderwijs is geweigerd, kunnen een procedure aanspannen bij de burgerlijke rechter.

5. schorsing

- 5.1. Een schorsing van een leerling duurt maximaal 5 schooldagen. De leerling dient daarna in beginsel weer toegelaten te worden op school. De woorden "in beginsel" betekenen dat er een apart, goed onderbouwd besluit noodzakelijk is, wanneer de directeur het besluit neemt tot een nieuwe of verlengde schorsing.
Een uitzondering op de maximale duur van een schorsing vormt de schorsing die ingaat, terwijl er overleg gaande is over de definitieve verwijdering van een leerling. De schorsing duurt dan net zo lang als de tijd die nodig is om te komen tot een beslissing over de eventuele verwijdering, waarbij rekening gehouden wordt met de in de wet op het primair onderwijs gestelde termijnen.

De directeur informeert de ouder(s)/verzorger(s) in ieder geval schriftelijk over:

- . de reden en duur van de schorsing
- . de mogelijkheid van bezwaar
- . de manier waarop dit bezwaar kenbaar gemaakt moet worden.

5.2. Bij een schorsing van meer dan één dag is de directeur verplicht de Inspectie van het onderwijs en de leerplichtambtenaar te informeren.

5.3. Voor zowel een verwijdering als voor een schorsing zijn dezelfde procedures en zorgvuldigheid vereist.

Bijlage 1 WPO art. 39 e.v. bij beleid Aanname en verwijdering

In artikel 39 van de WPO is de volgende tekst opgenomen:

Artikel 39 Toelatingsleeftijd; duur onderwijs

1. Om als leerling tot een school te worden toegelaten, moet een kind de leeftijd van 4 jaar te hebben bereikt.
2. Het bevoegd gezag kan voor kinderen die nog niet eerder tot een school, een school of afdeling voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs dan wel een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs zijn toegelaten, toelatingstijdstippen vaststellen op ten minste eenmaal per maand.
3. In de periode vanaf de leeftijd van 3 jaar en 10 maanden tot het bereiken van de leeftijd van 4 jaar kan het bevoegd gezag kinderen gedurende ten hoogste 5 dagen toelaten. Deze leerlingen zijn geen kinderen in de zin van de wet.
4. Leerlingen bij wie naar het oordeel van de directeur van de school de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs in voldoende mate is gelegd, verlaten aan het einde van het schooljaar de school, mits hierover met de ouders overeenstemming bestaat. In elk geval verlaten de leerlingen de school aan het einde van het schooljaar waarin zij de leeftijd van 14 jaar hebben bereikt.

Doordat kinderen op verschillende momenten in het jaar 4 jaar worden, zal de toelating verspreid over het jaar plaatsvinden. Ter wille van de schoolorganisatie kan het toelatingstijdstip voor kinderen die nog niet eerder op een school zijn ingeschreven daarom worden vastgesteld op ten minste eenmaal per maand. Voor een kind dat al is ingeschreven op een andere school en dat bijvoorbeeld verhuist, geldt dat de school in principe zal moeten toelaten.

Als uitgangspunt geldt dat leerlingen de basisschool in 8 schooljaren kunnen doorlopen. Over het algemeen zal daarom aansluitend voortgezet onderwijs kunnen worden gevolgd als de leerling 12 jaar is. De wet gaat er van uit dat de leerling bij wie naar het oordeel van de directeur de grondslag voor het volgen van voortgezet onderwijs in voldoende mate is gelegd, de school verlaat aan het eind van een schooljaar mits hierover overeenstemming bestaat met de ouders. De directeur zal daarvoor uiteraard overleg nodig hebben met de groepsleraren. In elk geval moeten leerlingen de school verlaten aan het eind van het schooljaar waarin zij 14 jaar zijn geworden. Gelet op de leerplichtwet betekent dit dat het basisonderwijs voor geen enkele leerling eindonderwijs kan zijn.

In de WPO is de volgende tekst opgenomen:

Artikel 40 Toelating en verwijdering van leerlingen

1. De beslissing over toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag. De toelating tot de school is niet afhankelijk van het houden van rechtmatig verblijf in de zin van [artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000](#). De toelating mag niet afhankelijk worden gesteld van een geldelijke bijdrage van de ouders.
2. De aanmelding van kinderen voor toelating geschiedt schriftelijk en kan worden gedaan vanaf de dag waarop het kind de leeftijd van 3 jaar bereikt. De ouders doen de aanmelding zo mogelijk ten minste 10 weken voor de datum waarop toelating wordt gevraagd en geven bij de aanmelding aan bij welke school of scholen eveneens om toelating is verzocht.

3. Het bevoegd gezag beoordeelt of de aanmelding een kind betreft dat extra ondersteuning behoeft. Hiertoe kan het bevoegd gezag de ouders verzoeken gegevens te overleggen betreffende stoornissen of handicaps van het kind of beperkingen in de onderwijsparticipatie. Onder extra ondersteuning wordt niet verstaan ondersteuning ter bevordering van de beheersing van de Nederlandse taal met het oog op het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden.
4. Indien de toelating van een leerling die extra ondersteuning behoeft, wordt geweigerd, vindt de weigering niet plaats dan nadat het bevoegd gezag er, na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de schoolondersteuningsprofielen van de betrokken scholen, voor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.
5. Het derde en vierde lid zijn niet van toepassing:
  - a. indien op de school waar de leerling is aangemeld geen plaatsruimte beschikbaar is, of
  - b. indien het bevoegd gezag de ouders bij de aanmelding verzoekt te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs op de school zullen respecteren dan wel te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs op de school zullen onderschrijven, en de ouders dit weigeren te verklaren.
6. Het bevoegd gezag neemt de beslissing over toelating van een leerling zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 6 weken na ontvangst van de aanmelding. Indien de beslissing, bedoeld in de vorige volzin, niet binnen 6 weken kan worden gegeven, deelt het bevoegd gezag dit aan de ouders mede en noemt het daarbij een zo kort mogelijke termijn waarbinnen de beslissing wel tegemoet kan worden gezien, welke termijn ten hoogste 4 weken bedraagt.
7. Indien de aanmelding een kind betreft dat niet is ingeschreven op een andere school, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, en de beslissing over de toelating is 10 weken na de dag waarop het verzoek om toelating is gedaan nog niet genomen, wordt het kind met ingang van de dag volgend op bedoelde 10 weken, doch niet eerder dan de datum waarop het kind de leeftijd heeft bereikt om te kunnen worden toegelaten tot de school, tijdelijk geplaatst op de school en als leerling ingeschreven. Indien de leerling wordt toegelaten, wordt de tijdelijke plaatsing omgezet in een definitieve plaatsing. Indien de toelating van de leerling wordt geweigerd of een beslissing wordt genomen de aanmelding niet te behandelen, wordt de tijdelijke plaatsing beëindigd en wordt de leerling uitgeschreven met ingang van de dag die volgt op de dag waarop de toelating wordt geweigerd of de beslissing wordt genomen de aanmelding niet te behandelen.
8. Een leerling wordt niet toegelaten tot een speciale school voor basisonderwijs dan nadat het samenwerkingsverband waartoe de speciale school voor basisonderwijs behoort de leerling toelaatbaar heeft verklaard tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband. De beslissing over de toelaatbaarheid is geen besluit als bedoeld in [artikel 8:4 onder e van de Algemene wet bestuursrecht](#).
9. De toelating van een leerling van een basisschool tot een speciale school voor basisonderwijs van het samenwerkingsverband waaraan de basisschool deelneemt wordt niet geweigerd op denominatieve gronden, tenzij de ouders van de leerling weigeren te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs van de school zullen respecteren.
10. (..)
11. Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

Artikel 40a *Ontwikkelingsperspectief*

1. Voor een leerling die extra ondersteuning behoeft stelt het bevoegd gezag na overleg met de ouders een ontwikkelingsperspectief vast.

2. Het ontwikkelingsperspectief wordt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes weken na de inschrijving van de leerling vastgesteld. Indien het betreft een inschrijving op grond van artikel 40, zevende lid, wordt het ontwikkelingsperspectief uiterlijk binnen zes weken na de definitieve plaatsing van de leerling vastgesteld.
3. Het ontwikkelingsperspectief wordt ten minste één keer per schooljaar met de ouders geëvalueerd.
4. Nadat op overeenstemming gericht overleg is gevoerd met de ouders kan het bevoegd gezag het ontwikkelingsperspectief bijstellen.
5. Het ontwikkelingsperspectief bevat een omschrijving van de begeleiding, bedoeld in artikel 8, vierde lid. Indien bij de inrichting van het onderwijs wordt afgeweken van één of meer onderdelen van het onderwijsprogramma, wordt dat in het ontwikkelingsperspectief vermeld. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften over de inhoud van het ontwikkelingsperspectief vastgesteld.

Artikel 40b Te verstrekken gegevens bij toelating:

1. Onverminderd bij algemene maatregel van bestuur gegeven voorschriften met betrekking tot de in- en uitschrijving van leerlingen, vindt toelating van een leerling als bedoeld in artikel 40 slechts plaats nadat de ouders de gegevens betreffende de geslachtsnaam, de voorletters, de geboortedatum, het geslacht en het persoonsgebonden nummer van de leerling hebben overlegd. Indien de ouders aannemelijk maken dat zij geen persoonsgebonden nummer van de leerling kunnen overleggen, vindt de toelating plaats met inachtneming van het derde lid.
2. De in het eerste lid bedoelde gegevens worden overlegd door middel van een van overheidswege verstrekt document dan wel een door een andere school of een school voor ander onderwijs verstrekt bewijs van uitschrijving, waarin de desbetreffende gegevens zijn opgenomen.
3. Indien de ouders aannemelijk maken dat zij geen persoonsgebonden nummer van de leerling kunnen overleggen meldt het bevoegd gezag binnen twee weken na het besluit tot toelating aan Onze minister de beschikbare gegevens van de leerling, bedoeld in het eerste lid alsmede zijn adres en woonplaats en, indien aanwezig, het leerlingadministratienummer.
4. Onze minister verstrekt binnen acht weken na ontvangst van de melding, bedoeld in het derde lid, aan het bevoegd gezag het burgerservicenummer van de leerling, dan wel indien is gebleken dat hem niet van overheidswege een burgerservicenummer is verstrekt, het onderwijsnummer van de leerling. Het onderwijsnummer is een door Onze minister uitgegeven en aan de leerling toegekend persoonsgebonden nummer.
5. Het bevoegd gezag neemt de in het eerste lid bedoelde gegevens op in de leerlingenadministratie van de school. Bij ministeriele regeling kan worden bepaald welke andere gegevens in de leerlingenadministratie worden opgenomen.
6. Indien aan een leerling een onderwijsnummer is toegekend en het bevoegd gezag de beschikking krijgt over zijn burgerservicenummer, neemt het bevoegd gezag dit burgerservicenummer terstond als persoonsgebonden nummer op in de leerlingenadministratie van de school in plaats van het onderwijsnummer. Het bevoegd gezag meldt deze wijziging binnen twee weken aan Onze minister onder opgave van het burgerservicenummer en het onderwijsnummer van de leerling.

Artikel 41 Verplichte deelname leerlingen aan het onderwijs

1. De leerlingen nemen deel aan alle voor hen bestemde onderwijsactiviteiten, met dien verstande dat die onderwijsactiviteiten voor de leerlingen onderling kunnen verschillen.
2. Het bevoegd gezag kan op verzoek van de ouders een leerling vrijstellen van het deelnemen aan bepaalde onderwijsactiviteiten met uitzondering van de centrale eindtoets of de andere eindtoetsen, bedoeld in artikel 9b. Een vrijstelling kan slechts worden verleend op door het bevoegd gezag vastgestelde gronden. Het bevoegd gezag bepaalt bij de vrijstelling welke onderwijsactiviteiten voor de leerling in de plaats komen van die waarvan vrijstelling is verleend.

Artikel 42. Onderwijskundig rapport en schooladvies

1. Over iedere leerling die de school verlaat, stelt de directeur, na overleg met het onderwijzend personeel, ten behoeve van de ontvangende school of school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra dan wel als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs een onderwijskundig rapport op. Afschrift van dit rapport wordt aan de ouders van de leerling verstrekt. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften omtrent dit rapport gegeven. De centrale eindtoets of andere eindtoets dient als tweede objectieve gegeven om onder advisering vanuit het primair onderwijs te voorkomen.
2. Ten behoeve van iedere leerling in het achtste schooljaar stelt het bevoegd gezag voor 1 maart een schooladvies vast omtrent het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra. Het schooladvies maakt onderdeel uit van het onderwijskundig rapport. Indien de leerling blijkens de uitslag van de centrale eindtoets of andere eindtoets, bedoeld in artikel 9b, beschikt over meer kennis en vaardigheden dan die waarop het schooladvies berust, heroverweegt het bevoegd gezag het schooladvies. Indien hierbij wordt afgeweken van de uitslag van de centrale eindtoets of andere eindtoets, wordt dit gemotiveerd.
3. De in het eerste lid bedoelde algemene maatregel van bestuur wordt aan de beide kamers der Staten-Generaal overgelegd. De maatregel treedt niet in werking dan nadat vier weken na de overlegging zijn verstreken en gedurende die termijn niet door of namens een van beide kamers de wens te kennen wordt gegeven dat het in die maatregel geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld. Alsdan wordt een daartoe strekkend wetsvoorstel zo spoedig mogelijk ingediend.

Artikel 43. Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering

1. Er is tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip een landelijke commissie voor geschillen waarbij elke school, school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra en school als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs is aangesloten.
2. De commissie neemt kennis van geschillen tussen ouders en bevoegd gezag van een school die ontstaan bij de toepassing van:
  - a. artikel 40, derde, vierde, vijfde en elfde lid, en
  - b. artikel 40a, eerste en vierde lid.
3. De commissie brengt op verzoek van de ouders binnen 10 weken een oordeel uit aan het bevoegd gezag, rekening houdend met het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan.
4. Indien een geschil aanhangig is gemaakt bij de commissie en de ouders bezwaar hebben gemaakt tegen de beslissing over de toelating of de verwijdering, neemt het bevoegd gezag de beslissing op bezwaar niet dan nadat de commissie heeft geoordeeld. De termijn voor het nemen van de beslissing op bezwaar wordt opgeschort met ingang van de dag waarop het geschil aanhangig is gemaakt bij de commissie tot de dag waarop de commissie het oordeel heeft uitgebracht.
5. Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven met betrekking tot de commissie, waaronder in elk geval het aantal leden, de wijze van benoeming en ontslag en de deskundigheid van de leden van de commissie.

Artikel 58 Geen weigering toelating op grond van godsdienstige gezindheid of levensbeschouwing

1. Indien binnen redelijke afstand van de woning van de leerling geen gelegenheid bestaat tot het volgen van openbaar onderwijs, mag de toelating tot de school niet worden geweigerd op grond van godsdienstige gezindheid of levensbeschouwing. Het voorgaande is niet van toepassing indien de school uitsluitend is bestemd voor interne leerlingen.
2. Leerlingen die ingevolge het eerste lid zijn toegelaten, kunnen niet worden verplicht godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs te volgen.

1 Toelating leerling en de rol van ouders

De beslissing over toelating van leerlingen berust bij het bevoegd gezag van de school (artikel 40).

Het bevoegd gezag van een bijzondere school kan derhalve een leerling weigeren op grond van levensbeschouwing.

Ingevolge artikel 58, eerste lid, mag het bevoegd gezag van een bijzondere school echter geen leerling weigeren indien er binnen redelijke afstand geen gelegenheid bestaat tot het volgen van openbaar onderwijs, tenzij het een school betreft voor interne leerlingen (internaat). Om allerlei andere redenen, welke die dan ook mogen zijn, kan de toelating wel worden geweigerd.

Ouders van een leerling – welke op grond van artikel 58 is toegelaten tot een bijzondere school – hebben dezelfde status als de ouders van de overige leerlingen van de school.

Of de ouders van een dergelijke leerling bijvoorbeeld kunnen worden geweerd als bestuurslid (of gewoon lid) van de oudervereniging, wordt niet door de WPO, maar door de statuten bepaald.

Ouders van een leerling aan wie de toegang tot een school voor bijzonder onderwijs is geweigerd, kunnen een procedure aanspannen bij de burgerlijke rechter.

2. Redelijke afstand

In de memorie van toelichting bij de Wet wordt aangegeven dat met het oog op de jonge leerlingen een redelijke afstand tot hun woning als criterium is gesteld, en niet het feit dat in de gemeente geen enkele openbare school is. Tijdens de algemene beschouwingen wordt de vraag gesteld wat moet worden verstaan onder het begrip “redelijke afstand” in artikel 58, eerste lid, WPO. Naar aanleiding van deze vraag merkt de regering op dat – hoewel elders in het wetsontwerp het begrip redelijke afstand is vertaald in kilometers – een dergelijke benadering in dit geval minder juist is. Het begrip is vooral met het oog op de jongste leerlingen geïntroduceerd. Omdat juist deze categorie kinderen sterk afhankelijk is van plaatselijke verkeerssituaties, drukke wegen, water en dergelijke, heeft in dit geval het hanteren van een begrip als redelijke afstand meer zin dan een bepaald aantal kilometers.

3. Geen verplichting volgen godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs

Artikel 41 verplicht leerlingen tot deelname aan alle voor hen bestemde onderwijsactiviteiten. Leerlingen die op grond van artikel 58 zijn toegelaten kunnen echter niet worden verplicht tot het volgen van godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk onderwijs.

Artikel 63 Beslissingen bijzonder onderwijs inzake toelating en verwijdering en bezwaarprocedure

1. Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 36, derde lid, een student de toegang weigert, deelt het deze beslissing, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de student, onverminderd het bepaalde in dat artikellid.
2. Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 40 weigert een leerling toe te laten dan wel een leerling verwijderd, deelt het de beslissing daartoe, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de ouders. Daarbij wordt tevens de inhoud van het bepaalde in het derde lid, eerste volzin, vermeld. Voordat het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van dat artikellid beslist tot verwijdering van een leerling, hoort het de ouders van de leerling, onverminderd het bepaalde in dat artikellid. Het bevoegd gezag neemt de beslissing, bedoeld in de eerste volzin, zo spoedig mogelijk.
3. Binnen 6 weken na de mededeling, bedoeld in het tweede lid, kunnen de ouders bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen de beslissing. Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. Alvorens te beslissen hoort het bevoegd gezag de ouders.
4. Het bevoegd gezag van een bijzondere school kan beslissen een aanmelding voor toelating niet te behandelen, indien de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanmelding of voor de voorbereiding van de toelatingsbeslissing, mits de ouders de gelegenheid hebben gehad de aanmelding binnen een door het bevoegd gezag gestelde termijn aan te vullen. Een beslissing om de aanmelding niet te behandelen wordt aan de ouders bekendgemaakt binnen vier weken nadat de aanmelding is aangevuld of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken. De termijn voor het nemen van de toelatingsbeslissing wordt opgeschort met ingang van de dag waarop het bevoegd gezag

krachtens de eerste volzin de ouders uitnodigt de aanmelding aan te vullen, tot de dag waarop de aanmelding is aangevuld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

Bijlage 2 Toelating zij-instromers

Zij-instromers

Zij-instromers noemen wij kinderen die met een eerdere (basis) schoolervaring worden aangemeld of kinderen die teruggeplaatst worden vanuit het speciaal basisonderwijs. Omdat het bij zij-instromers meestal om oudere kinderen gaat die al een kortere of langere schoolervaring elders hebben, is het voor de school belangrijk meer te weten over de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind, de werkhouding en de rapporten van het kind alvorens over toelating te kunnen beslissen. De ouders ontvangen daarom een aanmeldingsformulier. De directeur wil toestemming van de ouder(s)/verzorger(s) hebben om deze onderwerpen aan de huidige school van de leerling aan de orde te stellen.

Gegevens uit het aanmeldingsformulier, het gesprek met de ouders, gegevens uit een eventueel onderzoek, alsmede de informatie uit het onderwijskundig rapport afkomstig van de school van herkomst spelen een rol bij de beslissing tot toelating. De eventuele hulpvragen van het kind worden daarbij afgezet tegen de (on)mogelijkheden van de school om aan die vragen te kunnen voldoen. Hier geldt dat het om een individuele beslissing gaat; sommige elementen, afhankelijk van de situatie, zullen meer en minder gewicht hebben. Zo zullen aspecten als :

- pedagogische aanpak,
  - didactische aanpak,
  - de samenstelling van de groep,
  - de belastbaarheid van de groepsleerkracht(en) en de
  - toekomstverwachtingen m.b.t. onderwijs en zorg voor dit kind, etc.
- bij de toelatingsbeslissing van een zij-instroomer zeker ook een rol spelen.

Procedure:

Nadat het aanmeldingsformulier is ontvangen en er getalsmatig plaats is, wordt er een eerste oriënterend gesprek gehouden tussen ouders en de directeur. In het gesprek wordt toestemming gevraagd om contact op te nemen met de school van herkomst.

Het kan zijn dat gevraagd wordt de leerling een dagdeel op de school in de groep te laten meewerken.

De directeur beslist over de toelating. De beslissing omtrent toelating/ niet toelaten wordt mondeling of schriftelijk aan de ouders bekend gemaakt.